

Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen yhdistäminen

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 101
274/00.04.03/2022

Valmistelija talous- ja hallintojohtaja

Oriveden kaupunki toimii isäntäkuntana maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueessa, johon kuuluvat muut kunnat ovat Juupajoki, Kangasala, Pälkäne ja Tampere. Maaseutuhallinnon säännösten mukaan tukien käsittely ja maksatus edellyttää vähintään viiden (5) eri henkilön käsittelyä. Oriveden kaupungin palveluksessa on maaseutupäällikkö ja kolme (3) maaseutu-asiamiestä. Lisäksi 0,5 henkilötyövuoden työpanos ostetaan Juupajoen kunnalta, eli yhteensä palveluissa toimii 4,5 htv. Maataloustukien hakeminen on viime vuosina siirtynyt vahvasti sähköiseksi. Vuonna 2021 päätukihakemuksista tehtiin noin 98 % sähköisesti ja koko yt-alueen hakemuksista noin 96 %. Korona-aikana on Orivedellä siirrytty asiakkaiden henkilökohtaisessa asiakaspalvelussa siihen, että se toimii ajanvarauksella.

Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen henkilöstössä on tapahtumassa muutoksia viimeistään vuoden 2023 vaihteessa, joten yksikön pienen henkilöstömäärän ja haavoittuvuuden vuoksi Oriveden kaupunki on alustavasti tiedustellut Lempäälän kunnalta mahdollisuutta yhdistää Lempäälän ja Oriveden maaseutuhallinnon yt-alueiden palvelut.

Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella oli vuoden 2021 tilaston mukaan 728 aktiivimaatilaa. Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue perustettiin vuonna 2006 ja siihen kuuluu tällä hetkellä Akaa, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti ja Ylöjärvi. Aktiivimaatilojen määrä vuoden 2021 tilaston mukaan oli 1022.

Laki (210/2010) maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueesta määrittelee kuntien lakisääteisten maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien järjestämisestä. Lain mukaan kunnilla on maaseutuelinkeinoviranomais-tehtävien järjestämisvastuu. Kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

Laissa myös määrätään, että kuntien tulee muodostaa riittävän suuria yhteistoiminta-alueita. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä (aktiivimaatilaa).

Lain mukaan yhteistoiminta-alueen muodostamiseksi siihen liittyvien kuntien on sovittava kuntalain (365/1995) 76 §:n 2 momentin mukaisesti, että yksi kunta tai kuntien perustama kuntayhtymä vastaa maaseutuhallinnon järjestämisestä yhteistoiminta-alueella lain (210/2010) tarkoittamalla tavalla.

Mikäli Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kunnat liitettäisiin Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen, edellyttää se Lempäälän ja sen sopimuskuntien voimassa olevan sopimuksen mukaisesti uutta sopimusta kaikkien muodostuvan alueen kuntien kanssa. Oriveden yhteistoimintasopimus maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä on voimassa toistaiseksi kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla

sen kalenterivuoden alusta lukien, joka seuraa irtisanomisaikaa. Oriveden kaupungin irtisanoessa sopimuksen, katsotaan koko yhteistoimintasopimus päättyneeksi.

Oriveden yt-alueen sopimuskuntia ja maaseutupalveluiden henkilöstöä on tiedotettu asian valmistelusta ja varsinkin henkilöstö näkee asian myönteisenä. Oriveden kaupunki pyytää asiassa lausunnot Pirkanmaan ELY-keskuksen maaseutuyksiköltä sekä MTK:lta.

Lempäälän kunnanhallitus käsittelee asiaa kokouksessaan 2.5.2022 ja alustavan ilmoituksen mukaan vastaa Oriveden kaupungin tiedusteluun myöntävästi ja esittää, että Oriveden kaupunki käy nykyisten sopimuskuntiansa kanssa keskustelut yhteistoiminta-alueensa kuntien maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien siirtämisestä Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi. Tavoitteena, että alueen maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä hoitava henkilöstö (3-4 henkilöä) siirtyisi Lempäälän kunnan palvelukseen ns. liikkeenluovutuksen periaattein, joka edellyttää, että pääsääntöisesti tulisi myös Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kaikkien kuntien liittymistä Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Uuden sopimuksen olisi tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alusta.

Yhdistymisen toteutuessa Pirkanmaalle muodostuisi kolmentoista kunnan kokoinen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue (Akaan kaupunki, Juupajoen kunta, Kangasalan kaupunki, Lempäälän kunta, Nokian kaupunki, Oriveden kaupunki, Pirkkalan kunta, Pälkäneen kunta, Tampereen kaupunki, Urjalan kunta, Valkeakosken kaupunki, Vesilahden kunta ja Ylöjärven kaupunki). Yhteistoiminta-alueella olisi yhteensä 1700 aktiivimaatilaa. Maaseutuviranomaisten määrä olisi noin 10 henkilöä. Alueella on tällöin peltopinta-alaa yhteensä 79 300 hehtaaria. Vuoden 2021 tilaston mukaan kunnan maaseutuviranomainen käsitteli alueella maksuun erilaisia maatalouden tukia ja korvauksia yhteensä 53 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi selosteosan ja kokouksessa annettavan selvityksen,
2. valtuuttaa kaupunginjohtajan, talous- ja hallintojohtajan sekä maaseutupäällikön valmistelemaan asiaa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.
